

Usluge u posebnim oblicima turističke ponude

Darko Marečić, dipl. iur

U funkciji sveukupne turističke ponude, usluge u posebnim oblicima turističke ponude zauzimaju značajno mjesto te bitno utječu na ukupni uspjeh, razvoj i jačanje hrvatskog turizma, kao jedne od najvažnijih gospodarskih grana u Republici Hrvatskoj. Koje su usluge u turizmu obuhvaćene posebnim oblicima turističke ponude, tko ih sve, uz koje uvjete i na koje načine može pružati, te kojih se obveza prilikom pružanja tih usluga mora pridržavati, pišemo u nastavku članka.

1. Uvod

Zbog svoje prirodne konfiguracije, Hrvatska obiluje prirodnim ljepotama, otocima, ravninama, gorama, planinama, jezerima, rijekama, nacionalnim parkovima i parkovima prirode, zaštićenim spomenicima kulture i drugim turističkim središtima, a najveća prednost u odnosu na konkurentne zemlje je hrvatski dio Jadranskog mora s razvedenim tipom obale i nizom prirodnih bogatstava. Uspješnom razvoju turizma svakako doprinosi i dobra infrastruktura (ceste, autobusni i željeznički kolodvori, zračne i pomorske luke), osigurani ugostiteljski smještajni kapaciteti (hoteli, apartmani, sobe, kampovi i dr.) te stručni i ljubazni ugostiteljsko turistički djelatnici. Svaka turistička regija (Istra, Kvarner, Dalmacija, Dubrovnik s otocima južnog Jadrana, Zagreb i kontinentalna Hrvatska) posebno razvija svoju turističku ponudu u skladu s obilježjima njezinog okružja. Sve to značajno utječe na privlačenje domaćih i stranih turista u pojedine turističke destinacije, bilo u sklopu turističkih putovanja (izleta i paket-aranžmana) organiziranih od strane turističkih agencija ili kroz individualno putovanje.

Turistička ponuda u Hrvatskoj vrlo je raznolika, a sastoji se, uz ostalo, od izletničkog, odmorišnog, vjerskog, nautičkog, seoskog, zdravstvenog, kongresnog, pustolovnog, ribolovnog, lovnog i ronilačkog turizma te usluga iznajmljivanja vozila.

Način i uvjeti za pružanje usluga u turizmu propisani su Zakonom o pružanju usluga u turizmu (u nastavku: Zakon).¹

U smislu Zakona, usluge u turizmu obuhvaćaju: pružanje usluga turističke agencije, turističkog vodiča, voditelja putovanja, turističkog animatora, turističkog predstavnika, usluge iznajmljivanja opreme za sport i rekreaciju turistima te usluge u posebnim oblicima turističke ponude. Usluge u turizmu mogu pružati trgovačka društva, zadruge i obrtnici sa sjedištem u Republici Hrvatskoj (u nastavku: RH) ili drugoj državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru

(u nastavku: EGP)² i Švicarskoj Konfederaciji koji su registrirani za pružanje one usluge u turizmu koje namjeravaju obavljati³ i koji ispunjavaju uvjete za pružanje tih usluga prema ovom Zakonu. Pod uvjetima propisanim Zakonom, (samo) pojedine usluge u turizmu mogu pružati i pravne i fizičke osobe poimenično navedene u članku čl.5.st.2. Zakona.⁴

Inspeksijski nadzor nad provedbom Zakona nadziru turistički inspektori Državnog inspektorata⁵ i drugi inspektori (npr. inspektori rada, porezni inspektori) svaki u okviru svog propisanog djelokruga rada.

2. Općenito o posebnim oblicima turističke ponude

Usluge u posebnim oblicima turističke ponude obuhvaćaju najveći broj usluga u turizmu zbog čega imaju značajnu ulogu u sveukupnoj turističkoj ponudi naše zemlje, a njihovim pružanjem se bavi najveći broj pružatelja usluga, trgovačkih društava, obrtnika i pojedinca.

- 2 Države EGP-a obuhvaćaju druge države članice Europske unije, Republiku Island, Kneževinu Lihtenštajn i Kraljevinu Norvešku,
- 3 Pravne i fizičke osoba s poslovnim nastanom i registriranom djelatnošću za pružanje usluga u turizmu u drugoj državi ugovornici EGP-a i Švicarskoj Konfederaciji mogu u RH pružati usluge u turizmu sukladno propisu kojim se uređuje pravo na poslovni nastan i slobodnu pružanja usluga (Zakonom o uslugama, Nar. nov., br. 80/11.) i ako ispunjavaju uvjete za pružanje pojedine usluge u turizmu propisane Zakonom o pružanju usluga u turizmu. Navedene pravne i fizičke osobe u RH mogu pružati usluge u turizmu na privremenoj i povremenoj osnovi, ili na trajnoj osnovi ako u Hrvatskoj osnuju podružnicu (pravne osobe) odnosno otvore obrt (obrnici).
- 4 Više o načinu i uvjetima pružanja usluga u turizmu, u člancima autora D. Marečić., „Izmjene i dopune Zakona o pružanju usluga u turizmu“, objavljenom u časopisu RiPup br. 7/21 (str. 119.-127); „Izmjene zakona iz područja ugostiteljstva i turizma“, objavljen u časopisu RiPup br. 5/20 (str. 168-174); „Odgovori na pitanja iz pružanja usluga u turizmu“, objavljen om u časopisu RiPup br. 9/20 (str. 147-155); i „Način i uvjeti pružanja usluga u turizmu prema novom Zakonu“ objavljenom u časopisu RiPup br. 3/18 (str. 168-179).
- 5 Više o ustrojstvu i djelovanju Državnog inspektorata, u članku autora D. Marečić., „Novi Zakon o Državnom inspektoratu“ objavljenom u časopisu RiPup br. 3/19 (str. 188-194).

1 Nar. nov., br. 130/17., 25/19., 98/19., 42/20. i 70/21.

ističemo...

Usluge u posebnim oblicima turističke ponude uključuju: turističke usluge u nautičkom turizmu; turističke usluge zdravstvenog turizma; turističke usluge u kongresnom turizmu; usluge aktivnog i pustolovnog turizma, turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma; turističke usluge na poljoprivrednom gospodarstvu, lovištu, u šumi **šumoposjednika**, uzgajalištu vodenih organizama i ribolovnom turizmu; te usluge iznajmljivanja vozila i usluge turističkog ronjenja.

Kroz pružanje navedenih turističkih usluga, obuhvaćeni su svi najvažniji oblici turističke ponude naše zemlje, koji uključuju nautički i zdravstveni, kongresni, seoski, lovni, ribolovni i pustolovni turizam te uslugu iznajmljivanja vozila (rent-a-car), a koje se mogu pružati na području cijele Hrvatske kroz cijelu godinu, a ne samo tijekom glavne turističke sezone ili samo u turističkim destinacijama uz ja-dransku obalu

Uz uvjete propisane Zakonom, turističke usluge u posebnim oblicima turističke ponude mogu pružati trgovačka društva, zadruge i obrtnici registrirani za pružanje jednog ili više posebnih oblika turističke ponude, a pojedine turističke usluge ponude mogu pružati: javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode sukladno Zakonu o zaštiti prirode i druge javne ustanove u okviru svoje osnovne djelatnosti u skladu s aktom o osnivanju i statutom javne ustanove; zdravstvene ustanove, trgovačka društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti i privatni zdravstveni radnici; poljoprivrednici u okviru poljoprivrednog gospodarstva, ovlaštenici za ribolov, ovlaštenici za akvakulturu, lovo ovlaštenici i šumoposjednici u šumama koje su vlasnik ili posjednik te građani

Svi pružatelji usluga u posebnim oblicima turističke ponude prilikom pružanja turističkih usluga sukladno čl. 6. Zakona, obvezni su: a) objaviti uvjete, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge na hrvatskom jeziku, a mogu istovremeno i na nekom drugom putniku odnosno korisniku usluge jasnom i razumljivom jeziku te se pridržavati objavljenih uvjeta, sadržaja i cijena; b) za svaku izvršenu uslugu, korisniku izdati račun, sukladno posebnim propisima koji uređuju izdavanje i čuvanje računa;⁶ i c) omogućiti korisniku usluge podnošenje pisanog prigovora u svojim poslovnim prostorijama i bez odgađanja pisanim putem potvrditi njegov primitak te putem pošte, telefaksa ili elektroničke pošte, u pisanom obliku odgovoriti na prigovor u roku od 15 dana od dana zaprimljenog prigovora, u poslovnim prostorijama i na mrežnim stranicama vidljivo istaknuti obavijest o načinu podnošenja pisanog prigovora te voditi i čuvati pisanu evidenciju prigovora najmanje godinu dana od dana primitka pisanog prigovora.

Osim toga, ako su za pružanje pojedine turističke usluge Zakonom propisane dodatne obveze, tada su pružatelji istih obvezni pridržavati se i tih obveza.

Dodajemo da su internetske platforme⁷ koje usluge oglašavanja i reklamiranja turističkih usluga u posebnim oblicima turističke ponude pružaju uz naknadu na daljinu, elektroničkim sredstvima ili na osobni zahtjev primatelja usluga, sa svrhom povezivanja, s jedne strane pružatelja ugovornih usluga sukladno Zakonu o ugovornoj djelatnosti (u nastavku: ZUD)⁸ i/ili pružatelja usluga u turizmu sukladno Zakonu o pružanju usluga u turizmu, i s druge strane, korisnika tih usluga, obvezne su na mrežnoj stranici svoje platforme istaknuti porezni broj odnosno PDV ID (identifikacijski broj) pružatelja usluge koji pruža usluge na području RH.

3. Turističke usluge u nautičkom turizmu

3.1. Pojam i usluge nautičkog turizma

Nautički turizam (u nastavku: NT) je plovidba i boravak turista (nautičara ili putnika) na plovnim objektima (jahta, brodica ili brod) za osobne potrebe ili gospodarsku djelatnost, kao i boravak u lukama NT i u nautičkom dijelu luka otvorenih za javni promet, radi odmora, rekreacije i krstarenja.⁹ Nautički turizam je najstabilniji, najvitalniji i potencijalno najprofitabilniji hrvatski turistički proizvod.

U turističke usluge NT ubrajaju se: usluge korištenja veza, prihvat i smještaj plovnih objekata s turistima – nautičarima ili bez turista – nautičara koji borave na njima; usluge čartera – usluge korištenja plovnih objekata s posadom ili bez posade, s pružanjem ili bez pružanja usluge smještaja i/ili prehrane, radi odmora, rekreacije i krstarenja nautičara; organiziranje putovanja u paket-aranžmanu ili izleta na plovnim objektima nautičkog turizma; prihvat, čuvanje i održavanje plovnih objekata na vezu u moru i na suhom vezu; uređenje i pripremanje plovnih objekata; i druge usluge za potrebe turista.

3.2. Pružatelji usluga nautičkog turizma

Usluge NT mogu pružati trgovačka društva, zadruge i obrtnici registrirani za NT te javne ustanove koje upravlja zaštićenim područjem prirode.

3.3. Objekti za pružanje turističkih usluga u nautičkom turizmu

Turističke usluge u NT pružaju se u: lukama nautičkog turizma – marinama (u nastavku: marine); drugim objektima za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata–nautičkom sidrištu, suhoj marini i odlagalištu plovila (u nastavku: drugi objekti za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata); nautičkom dijelu luka otvorenim za javni promet; i na plovnim objektima nautičkog turizma (plovni objektima za izlete, plovnim objektima za krstarenje i ribarskim plovilima).

3.3.1. Marine i drugi objekti za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata

Vrste, minimalni uvjeti i kategorije luka NT–marina te vrste i minimalni uvjeti drugih objekata za pružanje usluga veza i smještaja

- 7 Internetska platforma podrazumijeva davatelja usluge informacijskog društva odnosno pravnu osobu ili obrtnika koji pruža uslugu koja se uz naknadu pruža elektroničkim putem na zahtjev korisnika. Pružanje usluga informacijskog društva i sklapanje ugovora u elektroničkom obliku uređeno je Zakonom o elektroničkoj trgovini (Nar. nov. br. 173/03., 67/08., 36/09., 130/11., 30/14. i 32/19.).
- 8 Nar. nov. br. 85/15., 121/16., 99/18., 25/19., 98/19., 32/20., 42/20., 126/21. i 152/24.
- 9 Više o nautičkom turizmu u članku autora D. Marečić „Način i uvjeti pružanja charter usluga u nautičkom turizmu“ objavljenom u časopisu RiPup br. 6/21. (str. 188-201).

6 Ispostavljanje, sadržaj i čuvanje računa propisano je Općim poreznim zakonom (Nar. nov., br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 42/20., 114/22. i 152/24.), Zakonom o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 73/13., 99/13.-Odl. Ust.s., 148/13., 153/13. Odl. Ust.s., 143/14., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20., 39/22., 113/22., 33/23., 114/23., 35/24. i 152/24.) i Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov., br. 132/12., 115/16., 106/18., 121/19. i 114/23.) i njihovim provedbenim pravilnicima.

plovnih objekata propisani su Pravilnikom o kategorizaciji luke nautičkog turizma i razvrstavanja drugih objekata za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata.¹⁰

Marina je dio posebno izgrađenog i uređenog pomorskog ili vodenog prostora i obale za pružanje usluga veza, smještaja turista u plovnim objektima i ostalih usluga za potrebe turista. Ovisno o ispunjavanju uvjeta za pojedinu kategoriju sukladno raznovrsnosti i kvaliteti usluga i opreme, uređenju i održavanju iz Priloga I. prethodno navedenog Pravilnika, marina se kategorizira u četiri kategorije koje se označavaju s 2, 3, 4 i 5 sidra. **Nautičko sidrište** je dio morskog ili vodenog prostora pogodnog za sidrenje plovnih objekata opremljeno napravama za sigurno sidrenje. **Nautičko privezište** je dio posebno izgrađenog i uređenog morskog ili vodenog prostora i obale, za pružanje usluga veza. **Odlagalište plovnih objekata** je dio ograđenog i uređenog kopna za pružanje usluga odlaganja plovnih objekata na suhom te pružanja usluga transporta, spuštanja u vodu i dizanja iz vode plovnog objekta (u ovom objektu ne mogu boraviti turisti niti se mogu obavljati priprema plovnog objekta za plovidbu).

Suha marina je dio ograđenog i uređenog kopna za pružanje usluga smještaja plovnih objekata na suhom te pružanje usluga transporta, spuštanja u vodu i dizanja iz vode plovnog objekta (u suhoj marini mogu boraviti turisti i može se obavljati priprema plovnog objekta za plovidbu, a mogu se pružati i usluge pića, napitaka i prehrane).

Kapacitete marine i drugih objekata za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata utvrđuje se prema broju vezova u moru ili vodi i suhih vezova. Utvrđeni kapacitet zbog zahtjeva tržišta (promjenjiva veličina plovnih objekata na vezu) može odstupiti najviše 20%. Marina mora, a pojedine vrste drugih objekata mogu pružati trgovačke, sportske i ostale servisne usluge u funkciji turističke potrošnje. Vrsta marine i drugi objekti za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata kao i kategorije marine, označavaju se standardiziranim pločama propisima Prilogom V. predmetnog Pravilnika. Na standardiziranoj ploči ističe se oznaka vrste (oznaka vrste je naziv vrste objekta NT), a pored naziva vrste MARINA, na ploči se ističe i broj sidra koji odgovara kategoriji marine u koju je ista kategorizirana.

3.3.2. Plovni objekti nautičkog turizma

Vrste i minimalni uvjeti za pojedinu vrstu plovnih objekata NT propisani su Pravilnikom o vrstama plovnih objekata nautičkog turizma.¹¹ U plovne objekte NT spadaju brod, brodica i jahta, uređeni i opremljeni za pružanje turističkih usluga NT. **Brod** (osim ratnog broda) jest plovni objekt namijenjen za plovidbu morem, čija je duljina trupa veća od 15 m, ili je ovlašten prevoziti više od 12 putnika.¹² **Jahta** je plovni objekt (neovisno o tome koristi li se za osobne ili gospodarske potrebe), a čija je duljina trupa veća od 15 m i koji je namijenjen za dulji boravak na moru, te koji je osim posade ovlašten prevoziti do 12 putnika. **Brodica** je plovni objekt namijenjen za plovidbu morem koji je ovlašten prevoziti najviše 12 putnika, čija je duljina trupa veća od 2,5 m, a manja ili jednaka 15 m, ili ukupne snage porivnih uređaja veća od 5 kW.

Ovisno o vrsti usluga koje se na njemu pružaju, plovni objekti razvrstavaju se u neku od slijedećih vrsta: plovni objekti za izlete, plovni objekti za krstarenje i ribarsko plovilo. **Plovni objekt za izlete** namijenjen je za turističke usluge prijevoza turista na izletima u trajanju do 24 sata u kojem se ne pružaju usluge smještaja, ali se mogu pružati usluge prehrane, pića i napitaka. **Plovni objekt za krstarenje** namijenjen je za turističke usluge prijevoza turista na krstarenjima u

trajanju preko 24 sata (a mogu i do 24 sata), a opremljen je za višednevni boravak turista te na kojemu se moraju pružati usluge prehrane, pića, napitaka i smještaja. **Ribarsko plovilo** je namijenjeno za gospodarski ribolov uz prisustvo turista radi posebnog doživljaja te za sportski i rekreacijski ribolov, u trajanju do 24 sata i na kojem se mogu pružati usluge prehrane, pića i napitaka. Za svaki plovni objekt, vrsta se utvrđuje pojedinačno. Plovni objekti moraju biti upisani i u Upisnik brodova pri mjesno nadležnoj ispostavi lučke kaptanije. Ukupni kapacitet plovnog objekta utvrđuje se prema izvodu iz odgovarajućeg upisnika. Na plovnom objektu treba na vidljivom mjestu istaknuti naziv utvrđene vrste.

3.4. Ishođenje rješenja za pružanje usluga u nautičkom turizmu

ističemo...

Pružatelji turističkih usluga u NT mogu započeti s pružanjem turističke usluge u marini i drugim objektima za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata te na plovnim objektima NT tek nakon što ishode rješenje nadležnog tijela kojim se utvrđuje da su ispunjeni propisani uvjeti za pojedinu vrstu objekata NT (a za marinu i uvjeti za kategoriju).¹³

Ispunjavanje propisanih uvjeta, na zahtjev pružatelja turističkih usluga u NT, (nakon obavljenog očevida) rješenjem utvrđuje povjerenstvo za utvrđivanje uvjeta za kategorizaciju Ministarstva turizma i sporta (u nastavku: Ministarstvo) – za marinu, a za druge objekte za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata (nautičko sidrište, nautičko privezište, odlagalište plovnih objekata i suha marina) i plovne objekte NT, povjerenstvo upravnog tijela u županiji odnosno Gradu Zagrebu u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave u području turizma, mjesno nadležno prema mjestu pružanja usluge, a za ispunjavanje minimalnih uvjeta za plovne objekte NT i prema mjestu upisa plovnog objekta. Nadležna tijela mogu izdati rješenje podnositelju zahtjeva koji ima koncesiju za korištenje marine i drugog objekta za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata NT ako je potrebna u skladu s posebnim propisima kojima se uređuju koncesije na pomorskom dobru, odnosno Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama¹⁴ i Uredbom o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru.¹⁵

Ako se u upravnom postupku izdavanja rješenja utvrdi da su se u marini, drugom objektu za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata odnosno na plovnom objektu NT već pružale usluge u NT temeljem prethodno rješenja nadležnih tijela, u tom se postupku ne utvrđuju minimalni uvjeti i uvjeti za kategoriju marine, minimalni uvjeti za drugi objekt za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata odnosno minimalni uvjeti za vrstu plovnog objekta nautičkog turizma, pod uvjetom da novi pružatelj usluga nastavlja pružati usluge u istoj vrsti odnosno kategoriji, da se propisani uvjeti za vrstu i kategoriju nisu u međuvremenu izmijenili te da nije došlo da bitnih promjena vezanih za ispunjavanje propisanih uvjeta uređenja i opre-

13 Za ispunjavanje uvjeta za marinu i druge objekte za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata koji se sukladno Zakonu o gradnji (Nar. nov., br. 153/13., 20/17., 39/19., 125/19. i 145/24.) smatraju građevinama, potrebno je ishoditi građevinu i uporabu dozvolu ili drugi odgovarajući akt bez kojeg se prema tom Zakonu ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti (pružanje usluga u turizmu).

14 Nar. nov., br. 83/23.

15 Nar. nov., br. 23/04., 101/04., 39/06., 63/08., 125/10., 102/11., 83/12. i 10/17.

10 Nar. nov., br. 120/19.

11 Nar. nov., br. 68/19.

12 Brod može biti putnički, teretni, tehnički plovni objekt, ribarski, javni ili znanstvenoistraživački.

me za njihovu vrstu i kategoriju. U tom slučaju, podnositelj zahtjeva koji namjerava nastaviti s pružanjem usluga NT, mora uz zahtjev priložiti izjavu da nije došlo da bitnih promjena vezanih uz ispunjavanje propisanih uvjeta uređenja i opreme za vrstu i kategoriju marine, uvjeta za vrstu drugog objekta za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata odnosno vrstu plovnog objekta NT.

ističemo...

Iznimno, bez ishođenja rješenja nadležnog tijela o ispunjavanja propisanih minimalnih uvjeta za vrstu plovnog objekta NT-a sukladno Zakonu, usluge korištenja (iznajmljivanja) plovnih objekata s posadom ili bez posade, s pružanjem ili bez pružanja usluge smještaja i/ili prehrane, radi odmora, rekreacije i krstarenja nautičara mogu pružati i trgovačka društva, zadruge, obrtnici i javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjem prirode, ako su registrirani za iznajmljivanja plovnih objekata (brodica i jahte za gospodarske namjene) s posadom ili bez posade i pružanje usluga smještaja gostiju na plovnom objektu (charter djelatnost) te ispunjavaju ispunjavaju uvjete u skladu s posebnim propisima iz područja pomorstva kojim se uređuju uvjeti za obavljanje charter djelatnosti (charter kompanija).¹⁶

Poseban propisi kojim se uređuje charter djelatnost su Pomorski zakonik,¹⁷ Pravilnik o brodicama, čamcima i jahtama¹⁸ i Pravilnik o uvjetima za obavljanje djelatnosti iznajmljivanja plovila sa ili bez posade i pružanje usluge smještaja gostiju na plovnom objektu.¹⁹ Prema potonjem Pravilniku, charter djelatnost podrazumijeva iznajmljivanje plovila (brodica i jahte) ili pružanje usluga smještaja²⁰ na plovilu u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru RH sukladno Zakonu o pružanju usluga u turizmu. Djelatnost iznajmljivanja čamaca²¹ u svrhu rekreacije, s posadom ili bez posade na unutarnjim vodama propisan je čl. 236. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda.²² Plovilo za obavljanje charter djelatnosti mora: biti registrirano za gospodarsku namjenu u državi pripadnosti; tehnički podobno za obavljanje charter djelatnosti u RH; imati najmanji broj članova posade (npr. skiper, zapovjednik plovila i druge osobe koje obavljaju poslove u vezi s plovidbom i upisane su u popis posade plovila) odgovarajuće stručne osposobljenosti (dokazuje se odgovarajućom svjedodžbom odnosno uvjerenjem o osposobljenosti koje mora biti za vrijeme plovila na plovilu); posjedovati i druge valjane isprave i knjige sukladno propisima države zastave (valjani upisni list odnosno svjedodžbu o sposobnosti za plovidbu); posjedovati policu osiguranja od odgovornosti za štete trećim osobama koja pokriva i štetne događaje na području unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora

16 Charter (charter) kompanija je pravna osoba ili obrtnik, vlasnik ili korisnik plovila ili je od vlasnika ili korisnika temeljem pisanog ugovora preuzela ovlasti i odgovornost za upravljanje plovidbom propisane pozitivnim propisima RH koji se odnose na sigurnost plovidbe i zaštitu mora od onečišćenja.

17 Nar. nov., br. 181/04., 76/07., 146/08., 61/11., 56/13., 26/15. i 17/19.

18 Nar. nov., br. 13/20. i 52/20.

19 Nar. nov., br. 42/17.

20 Pružanje usluge smještaja podrazumijeva davanje na korištenje plovila krajnjem korisniku, sa ili bez posade, na vremenski period tijekom kojeg putnici noće na plovilu, uz odgovarajuću naknadu koja je unaprijed utvrđena te je javno dostupna

21 Čamac je plovilo koje može ploviti isključivo na unutarnjim vodama, namijenjeno za prijevoz najviše 12 putnika, ukupne snage porivnih uređaja veće od 5 kW ili čija je duljina trupa veća od 2,5 metara, a manja od 20 metara.

22 Nar. nov., br. 144/21.

RH. Ako se na plovnom objektu pružaju usluge smještaja, da je mora biti građen i opremljen na način koji omogućava višednevni smještaj i boravak posade i putnika,

3.5. Organiziranje turističkih putovanja na plovnom objektu nautičkog turizma

Trgovačka društva, zadruge i obrtnici, kao pružatelj turističkih usluga u NT (uključujući i charter kompanije) mogu organizirati putovanja (izlete i paket-aranžmane), sklapati ugovore o tim putovanjima i provoditi ih na plovilu koje je kategorizirano kao plovni objekt NT te omogućavati povezani putni-aranžman bez osnivanja ili posredovanja turističke agencije. Izleti se organiziraju na plovnom objektu za izlete, a paket-aranžmani na plovnom objektu za krstarenje.

Izlet znači kombinaciju najmanje dviju pojedinačnih usluga za potrebe istog putovanja ili odmora, koje se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga, a traje manje od 24 sata i ne uključuje noćenje. Što se smatra paket-aranžmanom definirano je odredbom čl. 7 toč.2. Zakona, a za potrebe ovog članka ističemo da paket-aranžman uključuje najmanje dvije usluge putovanja (npr. prijevoz i smještaj), a traje dulje od 24 sata.

Prodaja i rezerviranje (bukiranje) izleta i paket-aranžmana može se obavljati: na plovnom objektu; neposredno uz mjesto priveza plovnog objekta; na za to predviđenom mjestu u objektu smještaja gostiju (npr. hotelu); na prostoru koje odlukom određuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ili lučka uprava; putem turističkih agencija; i na drugim prostorima uz suglasnost nositelja prava korištenja toga prostora.

U svrhu organiziranja putovanja, pružatelji usluga u NT s putnicima sklapaju ugovor o organiziranju izleta ili ugovor o putovanju u paket aranžmanu²³ ili ugovor o putovanju u povezanom putnom aranžmanu.²⁴ Prilikom organiziranja i provedbe putovanja (izleta i paket-aranžmana), pružatelj turističkih usluga u NT obvezan je pridržavati se slijedećih obveza propisanih Zakonom za turističku agenciju: a) na ulazu u poslovnicu (poslovni prostor) vidno istaknuti naziv tvrtke i sjedišta (čl.20); b) na način koji je neposredno i stalno dostupan putnicima i nadležnim tijelima državne uprave RH, na svojim mrežnim stranicama objaviti na hrvatskom jeziku (istodobno može i na nekom drugom stranom jeziku) opće informacije o: svojoj tvrtki i sjedištu; imenu i prezimenu voditelja poslova; svojstvu u kojem nastupa i ovlaštenja koja ima; adresi e-pošte, broju telefona i telefaksa te radno vrijeme za rad s korisnicima u kojem je moguće uspostaviti izravan kontakt sa zaposlenicima; broju sudskog ili drugog javnog registra u koji je upisan te podatke o registru i OIB ili PDV-identifikacijski broj ako je obveznik plaćanja PDV-a; naziv i sjedište Državnog inspektorata (može i mjesno nadležnog područnog ureda odnosno ispostave turističke inspekcije koja obavlja inspeksijski nadzor u području pružanja turističkih usluga); jasne upute o načinu podnošenja prigovora odnosno o načinu na koji se rješavaju potrošačke pritužbe; opće uvjete poslovanja za usluge koje pruža odnosno turističke agencije čije usluge prodaje i/ili za koje posreduje, na hrvatskom jeziku i jezicima na kojima nudi svoju uslugu (čl.21.); c) čuvati kao poslovnu tajnu, sve što sazna o putniku te bez njegova odobrenja, osim u zakonom propisanim slučajevima, nikome ne smije priopćiti nje-

23 Ugovorom o turističkom putovanju, pružatelj usluga zdravstvenog turizma, obvezuje se korisniku svojih zdravstvenih usluga organizirati i provesti izlet, odnosno paket-aranžman (putnik), a putnik se obvezuje platiti pružatelju zdravstvenih usluga u zdravstvenom turizmu za to ugovorenu cijenu.

24 Povezani putni aranžman znači najmanje dvije različite vrste usluga putovanja kupljene za potrebe istog putovanja ili odmora koje ne predstavljaju paket-aranžman i koji za posljedicu imaju sklapanje zasebnih ugovora s pojedinačnim pružateljima usluga putovanja ako trgovac.

govu adresu, mjesto i vrijeme putovanja, boravka, uplaćenu cijenu kao ni imena njegovih suputnika (čl. 22.); d) prijevoz putnika povjeriti licenciranom prijevozniku, ili obavljati prijevoz putnika osobno ako je istovremeno licencirani prijevoznik ili prijevoz putnika, uključujući i turistički transfer obavljati osobnim vozilom kao prijevoz za vlastite potrebe, a za vrijeme prijevoza putnika u sklopu putovanja u paket-aranžmanu i povezanom putnom aranžmanu u vozilu kod vozača imati odgovarajući nalog za prijevoz (čl.23.); e) za svaku grupu od 15 do 75 putnika tijekom cijelog putovanja koristiti najmanje jednog voditelja putovanja (mora imati najmanje srednju školsku spremu), a za pružanje usluga turističkog vodiča, koristiti ovlaštenog turističkog vodiča (čl.24); f) za svaki izlet koji organizira staviti na raspolaganje putniku prije sklapanja ugovora predugovorne informacije iz čl. 25. Zakona,²⁵ a kada organizira paket-aranžman, pridržavati se odredbi III. dijela (čl. 26. – 60) Zakona kojima se uređuju ugovor o putovanju u paket-aranžmanu i ugovor o povezanom putnom aranžmanu.

Ako se tijekom putovanja za putnike, korisnike usluge organiziranog putovanja, dodatno pružaju ugostiteljske usluge koje nisu uključene u cijenu putovanja, pružatelj usluge dužan je: utvrditi normative o utrošku namirnica za pojedino jelo, piće i napitak, pružiti usluge u količinama i kakvoći sukladno normativima, imati normativ na plovnom objektu te ga na zahtjev predočiti putniku; vidno istaknuti cijene ugostiteljskih usluga, na način dostupan putnicima, i pridržavati se istaknutih cijena te cjenike (jelovnik i/ili karta pića), na hrvatskom jeziku i najmanje jednom svjetskom jeziku, staviti na raspolaganje putnicima u dovoljnom broju primjeraka; izdati putniku čitljiv i točan račun za svaku ugostiteljsku uslugu koji, osim podataka propisanih posebnim propisima kojima se uređuje izdavanje i čuvanje računa, treba sadržavati vrstu, količinu i cijenu pružene usluge odnosno odobrenog popusta, osim ako račun nije izdala turistička agencija; i vidno istaknuti obavijest o zabrani usluživanja i konzumiranja alkoholnih i drugih pića i/ili napitaka koji sadržavaju alkohol osobama mlađim od 18 godina i pridržavati se navedene zabrane.

4. Turističke usluge u zdravstvenom turizmu

4.1. Pojam turističkih usluga u zdravstvenom turizmu

ističemo...

Turističkim uslugama zdravstvenog turizma smatraju se usluge organiziranja prijevoza, turističkog transfera i smještaja, kao pojedinačne usluge ili kao organizirano putovanje, koje se pružaju korisnicima zdravstvenih usluga zdravstvenog turizma.

²⁵ Pružatelj usluge u nautičkom turizmu obavezan je u pisanom obliku na hrvatskom jeziku (može istodobno i na drugom jeziku) za svaki izlet koji organizira staviti na raspolaganje putniku prije sklapanja ugovora slijedeće informacije o: cijeni izleta; odredištu (destinaciji); broju dnevnih obroka; sredstvu, karakteristikama i kategoriji prijevoza; o planu putovanja; o iznosu ili postotku te o broju i iznosu obroka otplate ostatka cijene; graničnim, viznim i zdravstvenim formalnostima vezanim za izlet u inozemstvu; najmanjem broju putnika koji je potreban za organiziranje izleta te o roku u kojem će putnik biti obaviješten o otkazivanju izleta ako se za isti ne prijavi dovoljan broj putnika.

4.2. Pružatelji turističkih usluga u zdravstvenom turizmu

Turističke usluge u zdravstvenom turizmu mogu pružati specijalne bolnice, lječilišta i druge zdravstvene ustanove, trgovačka društva registrirana za obavljanje zdravstvene djelatnosti i zdravstveni radnici koji samostalno obavljaju privatnu praksu, sukladno posebnim propisima kojima je regulirana zdravstvena zaštita i odredbama ovog Zakona.

Zdravstvene ustanove, trgovačka društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti i zdravstveni radnici, bez osnivanja turističke agencije, mogu pružati turističke usluge u zdravstvenom turizmu uz kumulativno ispunjavanje slijedećih uvjeta: a) da usluge pružaju sukladno posebnim propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita; b) da usluge pružaju samo korisnicima svojih zdravstvenih usluga; i c) da se usluge pružaju pod uvjetima propisanim za pružanja usluga turističke agencije, uz primjenu članaka 16. i članaka 20. do 60. Zakona.

4.3. Pojedine turističke usluge u zdravstvenom turizmu sukladno Zakonu

4.3.1. Usluga organiziranja prijevoza

Usluga organiziranja prijevoza uključuje organiziranje cestovnog, željezničkog, riječnog, pomorskog i zračnog prijevoza, pružatelj usluga u zdravstvenom turizmu. Pružatelj turističkih usluga u zdravstvenom turizmu obavezan je prijevoz putnika (korisnika svojih zdravstvenih usluga) povjeriti registriranom prijevozniku koji ima licenciju odnosno dozvolu sukladno posebnim propisima kojima se uređuje pojedina vrsta prijevoza, a može i samostalno obavljati prijevoz putnika, ako je istodobno licencirani prijevoznik. Iznimno, pružatelj turističkih usluga u zdravstvenom turizmu može prijevoz putnika u sklopu paket-aranžmana, izleta i turističkog transfera obavljati osobnim vozilima kao prijevoz za vlastite potrebe, sukladno posebnom propisu kojim se uređuje prijevoz putnika u cestovnom prijevozu.²⁶ Za vrijeme obavljanja prijevoza putnika (korisnika zdravstvenih usluga) u sklopu putovanja u paket-aranžmanu i povezanom putnom aranžmanu, u vozilu se treba nalaziti odgovarajući nalog za prijevoz, koji je vozač dužan dati na uvid osobi ovlaštenoj za nadzor prijevoza putnika.

3.2.2. Organiziranje turističkog transfera

Turistički transfer podrazumijeva uslugu koja se ugovara za poznatog putnika, a koja se sastoji od organiziranja turističke asistencije i prijevoza putnika i njegove prtljage između mjesta pružanja različitih usluga putovanja, a osobito između putničkih terminala (kolodvora i luka kopnenog, pomorskog, riječnog i zračnog prijevoza) i smještajnih objekata u dolasku i/ili povratku, između smještajnih objekata, odnosno do ili od mjesta pružanja neke druge ugovorene ugostiteljske ili turističke usluge. Pružatelj turističkih usluga u zdravstvenom turizmu, uslugu transfera može povjeriti registriranom prijevozniku (pravnoj osobi ili obrtniku registriranom za obavljanje cestovnog prijevoza putnika) koji ima licencu za obavljanje povremenog prijevoza putnika u unutarnjem cestovnom prometu (i s kojim je sklopio ugovor za obavljanje povremenog prijevoza putnika u unutarnjem cestovnom prometu), ili isti prijevoz obavljati sam ako je ujedno registriran za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoza putnika i po-

²⁶ Prijevoz putnika u unutarnjem cestovnom prometu uređen je Zakonom o prijevozu u cestovnom prometu (Nar. nov., br. 41/08., 30/21., 89/21. – Odl. Ust. s. i 114/22. i 136/24).

sjeduje licencu za povremeni prijevoz putnika u cestovnom prometu. Iznimno, prijevoz putnika (korisnika svojih zdravstvenih usluga) u sklopu turističkog transfera, pružatelj turističkih usluga u zdravstvenom turizmu može obavljati i osobnim vozilima kao prijevoz za vlastite potrebe,²⁷ sukladno propisima kojima se uređuje cestovni prijevoz putnika.²⁸ Za prijevoz putnika mogu se koristiti samo ona vozila u kojima su putnici i prtljaga osigurani (putnici od posljedica nesretnog slučaja, a prtljaga od gubitka i/ili oštećenja).²⁹

4.3.3. Organiziranje smještaja

Pružatelj turističkih usluga u zdravstvu korisnicima svojih zdravstvenih usluga, smještaj može organizirati u vlastitom ugostiteljskom objektu za smještaj (npr. apartmanu, lječilišnom hotelu) ako ujedno obavlja i ugostiteljsku djelatnost uvjete propisane za ugostitelje sukladno ZUD-u i pravilnicima kojima se propisuju minimalni uvjeti za pojedinu vrstu ugostiteljskog objekta i uvjeti za kategoriju (ako se objekt kategorizira) ili za korisnike svojih usluga uz posredovanje agencije, osigurati smještaj kod drugog ugostitelja ili pružatelja ugostiteljskih usluga u domaćinstvu odnosno na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu.

4.3.4. Organiziranje putovanja (paket-aranžmana i izleta)

Usluga organiziranja putovanja podrazumijeva pružanje usluge kombiniranja najmanje dviju pojedinačnih različitih vrsta usluga putovanja koje se nude kao izlet ili paket-aranžman. U svrhu organiziranja putovanja, pružatelji usluga zdravstvenog turizma s korisnicima svojih zdravstvenih usluga (putnicima) sklapaju ugovor o organiziranju izleta ili ugovor o putovanju u paket aranžmanu (a vrlo rijetko ugovor o putovanju u povezanom putnom aranžmanu). Prilikom organiziranja i provedbe putovanja, pružatelj turističkih usluga u zdravstvenom turizmu obavezan je pridržavati se obveza propisanih za turističke agencije iz čl. 16. Zakona (imati najmanje jednog zaposlenog voditelja poslova³⁰ u punom radnom vremenu, neovisno o broju poslovnica odnosno poslovnih prostora u kojem posluju) i članaka 20 – 60 Zakona, koji se odnose na obvezu: isticanja oznake tvrtke na ulazu u poslovni prostor (čl. 20.); isticanja općih informacija na svojoj mrežnoj stranici (čl. 21.); čuvanja poslovne tajne (čl. 22); prijevoza putnika u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje prijevoz putnika cestovnim vozilom (čl.23.); korištenja voditelja putovanja za svaku grupu od 15 do 75 putnika i ovlaštenog turističkog vodiča (čl.24.); pružanja putniku predugovornih informacija o izletu

27 Prijevoz za vlastite potrebe je prijevoz osoba (ili tereta) koji obavljaju fizičke osobe – obrtnici ili pravne osobe kao logističku potporu svojoj osnovnoj djelatnosti, pri čemu je osnovna djelatnost nemoguće obavljati bez tog prijevoza, a prijevozna djelatnost je samo pomoćna djelatnost te osobe u obavljanju glavne djelatnosti, te koji se obavlja pod uvjetima propisanim Zakonom o prijevozu u cestovnom prometu i koji nema obilježja drugih oblika prijevoza.

28 Zakon o prijevozu u cestovnom prometu (Nar. nov., br. 41/18., 30/21., 89/21.-Odl.Ust.s., 114/22. i 136/24.) i Pravilnik o posebnim uvjetima za vozila kojima se obavlja javni cestovni prijevoz i prijevoz za vlastite potrebe (Nar. nov., br. 50/18., 56/19., 107/20., 127/21.-Odl.Ust.s., 147/21., 71/22. i 154/24.).

29 Obvezna osiguranja u prometu propisana su Zakonom o obveznom osiguranju u prometu (Nar. nov., br. 151/05., 36/09., 75/09., 76/13., 152/14. i 155/23.), a ostala osiguranja Zakonom o osiguranju (Nar. nov., br. 30/15., 112/18., 63/20., 133/20. i 151/22.).

30 Voditelj poslova (turističke agencije) može biti državljanin RH, državljanin drugih država ugovornica EGP-a i Švicarske Konfederacije, kao i strani državljanin treće zemlje ako u RH ima registrirano vlastito trgovačko društvo ili obrt za pružanje usluga turističke agencije ili ima odobren stalni boravak u RH i suglasnost Ministarstva turizma i sporta za obavljanje poslova voditelja turističke agencije, ako ispunjavaju uvjete za voditelja turističke agencije propisane Zakonom (da ima najmanje završenu srednju školu i da ima položen stručni ispit za voditelja poslova – stručni ispit polaže se pred ispitnom komisijom Ministarstva turizma i sporta).

(25); uređenje ugovora o putovanju u paket-aranžmanu i ugovora o povezanom putnom aranžmanu (čl. 26.-60.).

4.4. Pružanje zdravstvenog turizma sukladno propisima o zdravstvenoj zaštiti

4.3.1. Pružanje usluga sukladno propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita

Zdravstvena djelatnost e djelatnost od interesa za RH zbog čega se obavlja kao javna služba i koju, po stručno-medicinskoj doktrini i uz uporabu medicinske tehnologije, obavljaju zdravstveni radnici (liječnici, medicinske sestre i tehničari i dr.) pri pružanju zdravstvene zaštite, pod uvjetima i na način propisan Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (u nastavku: ZZZ)³¹ i posebnim zakonima kojima se uređuju uvjeti obavljanja pojedinih djelatnosti u zdravstvu, obvezno osiguranje, kvaliteta zdravstvene zaštite i zaštita prava pacijenata.³² ZZZ je osnovni zakon kojim se uređuju načela i mjere zdravstvene zaštite, sadržaj i organizacijski oblici obavljanja zdravstvene djelatnosti, prava i obveze u korištenju zdravstvene zaštite i nadzor nad obavljanjem zdravstvene zaštite. Zdravstvena zaštita³³ kao javna služba obavlja se u okviru mreže javne zdravstvene službe i izvan mreže javne zdravstvene službe i to na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini. Odredbama čl. 39. – 40. ZZZ-a propisano je što se smatra zdravstvenim turizmom, tko ga sve i uz koje uvjete može obavljati.

ističemo...

Zdravstveni turizam jest pružanje zdravstvenih usluga – dijagnostičkih i terapijskih postupaka, zdravstvene njege te postupaka medicinske rehabilitacije uz mogućnost korištenja prirodnih ljekovitih činitelja, uz pružanje ugostiteljskih usluga i/ili usluga u turizmu.

Prema navedenom proizlazi da se snova zdravstvenog turizma zasniva se na upotrebi prirodnih ljekovitih aktivnosti (činitelja, koje mogu biti morske ili topličke s ciljem poboljšanja zdravlja, što je ujedno i osnovni motiv putovanja korisnika usluga u zdravstvenom turizmu

U okviru zdravstvenog turizma sukladno ZZZ-u pružaju se slijedeći oblici zdravstvenih usluga: a) medicinske usluge (usluge koje obuhvaćaju dijagnostičke i terapijske postupke, postupke zdravstvene njege te postupke medicinske rehabilitacije; b) lječilišne usluge (usluge kojima se pomoću prirodnih ljekovitih činitelja, uz postupke fizikalne medicine i rehabilitacije provodi preventivna zdravstvena zaštita, specijalističko-konzilijarna i bolnička rehabilitacija); i c) uslu-

31 Nar. nov., br. 100/18., 125/19., 147/20., 119/22., 156/22 i 33/23.

32 Primjerice, Zakon o liječništvu (Nar. nov., br. 121/03. i 117/08.), Zakon o dentalnoj medicini (Nar. nov., br. 121/03., 117/08., 120/09. i 46/21.), Zakon o fizioterapeutskoj djelatnosti (Nar. nov., br. 120/08.), Zakon o sestrištvu (Nar. nov., br. 121/03., 117/08. i 57/11.), Zakon o djelatnostima u zdravstvu (Nar. nov., br. 87/09.), Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Nar. nov., br. 80/13., 137/13., 98/19. i 33/23.), Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Nar. nov., br. 85/06., 150/08., 71/10, 53/20., 120/21. i 23/23.), Zakon Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj (Nar. nov., br. 80/13. 15/18., 26/21. i 46/22.), Zakon o kvaliteti zdravstvene zaštite (Nar. nov., br. 118/18.), Zakon o zaštiti prava pacijenata (Nar. nov., br. 169/04. i 37/08.).

33 Zdravstvena zaštita u smislu Zakona o zdravstvenoj zaštiti obuhvaća sustav društvenih, skupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja, sprječavanje bolesti, rano otkrivanje bolesti, pravodobno liječenje te zdravstvenu njegu, rehabilitaciju i palijativnu skrb.

ge medicinskog *wellnessa* (usluge kojima se uz primjenu preventivnih, medicinskih, dijagnostičkih i terapijskih postupaka te postupaka zdravstvene njege i medicinske rehabilitacije provode ciljani programi za očuvanje i unaprjeđenje sveukupnog zdravlja i kvalitete života).

U skladu s odredbom čl. 39.a. ZZZ-a zdravstvene usluge u sklopu zdravstvenog turizmu mogu pružati zdravstvene ustanove, trgovačka društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti i privatni radnici. Iznimno, usluge medicinskog *wellnessa* mogu pružati i turističke ambulante i ugostitelji u statusu pravne osobe (trgovačkog društva) u ugostiteljskom objektu iz skupine Hoteli,³⁴ a lječilišne usluge mogu pružati samo zdravstvene specijalne bolnice ili lječilišta. Turističku ambulantu može organizirati i jedinica područne (regionalne) samouprave (županija) odnosno Grad Zagreb i jedinica lokalne samouprave (općina/grad), turistička zajednica i druga pravna i fizička osoba koja obavlja ugostiteljsku djelatnost i/ili pruža usluge u turizmu, kao i zdravstvena ustanova, trgovačko društvo koje obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatni zdravstveni radnik.

ističemo...

Zdravstvene ustanove i privatni zdravstveni radnici mogu pružati zdravstvene usluge u zdravstvenom turizmu samo izvan kapaciteta ugovorenih sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.

Ministarstvo zdravstva rješenjem utvrđuje da pružatelji zdravstvenih usluga ispunjavaju normative i standarde za pružanje pojedinih zdravstvenih usluga u zdravstvenom turizmu propisanih Pravilnikom o normativima i standardima za pružanje zdravstvenih usluga u zdravstvenom turizmu,³⁵ a za turističku ambulantu, Pravilnikom o normativima i standardima za turističku ambulantu,³⁶ te pružatelje usluga upisuje u Upisnik zdravstvenog turizma.³⁷ Prije ishoda rješenja, usluge zdravstvenog turizma se ne mogu započeti pružati. Pružatelju usluga zdravstvenog turizma na ulazu u objekt u kojem se usluge pružaju mogu isticati zaštićen znak zdravstvenog turizma čiji je izgled i uvjeti korištenja propisan Pravilnikom o izgledu, uvjetima i načinu korištenja zaštićenog znaka zdravstvenog turizma.³⁸

5. Turističke usluge u kongresnom turizmu

5.1. Koje usluge i uz koje uvjete su turističke usluge u kongresnom turizmu

Turističke usluge u kongresnom turizmu su usluge osmišljanja idejnih rješenja, planiranja, savjetovanja, promocije, registracije sudionika, te sadržajne i tehničke organizacije i provedbe skupova i događanja, a kada istovremeno uključuju ponudu prijevoza, turističkog transfera, smještaja, izleta i drugih usluga u turizmu sudionicima skupova i događanja te osobama u njihovoj pratnji.

Slijedom navedenog, usluge osmišljanja idejnih rješenja, planiranja, savjetovanja, promocije, registracije sudionika, sadržajne i teh-

34 Vrste i kategorije ugostiteljskih objekata iz skupine Hoteli kao i uvjeti za svaku od tih vrsta propisani su Pravilnikom o ugostiteljskim objektima iz skupine Hoteli (Nar. nov. br. 56/16. i 120/19.).

35 Nar. nov., br. 3/24

36 Nar. nov., br. 3/24.

37 Uvjeti za upis u Upisnik zdravstvenog turizma i vođenje istog propisano je Pravilnikom o Upisniku zdravstvenog turizma (Nar. nov., br. 3/24).

38 Nar. nov., br. 3/24.

ničke organizacije te provedbe seminara, predavanja, savjetovanja, kongresa i drugih skupova i događanja (u nastavku: skup), same po sebi ne smatraju se turističkim uslugama u kongresnom turizmu što znači da ih mogu organizirati pravne i fizičke osobe, tijela državne vlasti, ustanove, udruge, vjerske zajednice i drugi organizatori i na iste se u tom slučaju ne primjenjuju odredbe ovoga Zakona. Međutim, da bi se te usluge smatrale turističkim uslugama u kongresnom turizmu, potrebno je da sadrže odnosno istodobno uključuju barem jednu ili više usluga putovanja iz čl. 7. toč.1. Zakona, kao što je usluga uslugu prijevoza i/ili turističkog transfera i/ili smještaja i/ili izleta i/ili drugih usluga u turizmu sudionicima skupa.

ističemo...

Pružanje turističkih usluga i kongresnom turizmu ne smatra se organizacija kongresa, događanja ili sličnih skupova, a koji ne uključuju ponudu smještaja, prijevoza, turističkog transfera, izleta i drugih usluga u turizmu sudionicima skupova i događanja te osobama u njihovoj pratnji.

Usluga prijevoza sudionika skupa i njihovoj pratnji mora se povjeriti licenciranom prijevozniku sukladno posebnim propisima kojima se uređuje pojedina vrsta prijevoza, a može i samostalno obavljati prijevoz putnika ako je istodobno i prijevoznik (turistička agencija može prijevoza u sklopu izleta i turističkog transfera obavljati osobnim vozilima i drugim prijevoznim sredstvima kao prijevoz za vlastite potrebe sukladno posebnim propisima kojima se uređuje pojedina vrsta prijevoza. Usluga **turističkog transfera** podrazumijeva uslugu koja se ugovara za poznatog putnika (korisnika usluge), a koja se sastoji od organiziranja turističke asistencije i prijevoza putnika i njegove prtljage između mjesta pružanja različitih usluga putovanja, a osobito između putničkih terminala (kolodvora i luka kopnenog, pomorskog, riječnog i zračnog prijevoza) i smještajnih objekata u dolasku i/ili povratku, između smještajnih objekata, odnosno do ili od mjesta pružanja neke druge ugovorene ugostiteljske ili turističke usluge. Za **smještaj sudionika** skupa i osoba u njihovoj pratnji mogu se koristiti samo ugostiteljski objekti iz skupina Hoteli, Kampovi i Ostali ugostiteljski objekti za smještaj u kojima ugostitelj (pravna osoba i obrtnik registriran za ugostiteljsku djelatnost) ili druga pravna osoba koja sukladno čl. 5. st.2. ZUD-a (npr. javna ustanova koja upravlja zaštićenim područjem prirode, zdravstvene ustanove i dr.) obavlja ugostiteljsku djelatnost uz uvjete propisane za ugostitelje u nekoj od vrsta ugostiteljskih objekata za smještaj i u kojem objektu su gosti osigurani od posljedica nesretnog slučaja. Za uslugu smještaja mogu se koristiti i objekti za smještaj iznajmljivača ili objekti za smještaj na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu koji sukladno rješenju nadležnog upravnog tijela pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu (iznajmljivač) odnosno na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu. **Izlet** je kombinacija najmanje dviju pojedinačnih usluga za potrebe istog putovanja ili odmora, koje se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga, a traje manje od 24 sata i ne uključuje noćenje. **Duge usluge u turizmu** mogu uključivati turističke usluge u nautičkom turizmu, turističke usluge zdravstvenog turizma, usluge aktivnog i pustolovnog turizma, turističke usluge ribolovnog ili lovnog turizma, usluge turističkog ronjenja, rent-a-car usluge, usluge iznajmljivanja opreme za sport i rekreaciju turistima, usluge turističke agencije (npr. prodaja, posredovanje i rezervacija usluga turističkih vodiča, pomoć u pribavljanju isprava za lov, ribolov, ronjenje, plovidbu nautičara, prodaja,

posredovanje i rezervacija ulaznice za sve vrste priredbi, muzeja i sl.) uz uvjet da te usluge pružaju pravne i fizičke osobe koji ispunjavaju Zakonom propisane uvjete za njihovo pružanje.

5.2. Tko može pružati turističke usluge u kongresnom turizmu

Usluge u kongresnom turizmu mogu pružati samo turističke agencije turističke i javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom. **Turistička agencija** je trgovačko društvo, obrtnik ili njihova organizacijska jedinica, koji mogu pružati usluge kao trgovac, organizator ili prodavatelj u smislu Zakona te organizirati, posredovati ili pružati druge usluge vezane uz putovanje i boravak turista. **Javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode** su ustanove koje obavljaju djelatnosti koje su zakonom određene kao javna služba, a osnovane su u skladu s Zakonom o ustanovama³⁹ i Zakonom o zaštiti prirode.⁴⁰ Prema potonjem Zakonu, zaštićena područja prirode od državnog značaja su: strogi rezervat, nacionalni park, posebni rezervat i park prirode; a od lokalnog značaja su: regionalni park, spomenik prirode, značajni krajobraz, park-šuma i spomenik parkovne arhitekture.

Dakle, organizator skupa koji uključuje ponudu prijevoza, smještaja, turističkog transfera, izleta ili drugih usluga u turizmu sudionicima skupova i osobama u njihovoj pratnji mogu biti isključivo turističke agencije ili javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode, u protivnom bi se radilo o neregistriranom pružanju turističkih usluga u kongresnom turizmu, što je sankcionirano odredbama Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti.⁴¹

Zakonom su propisane dvije iznimke prema kojima se može organizirati skup bez angažiranja turističke agencije ili javne ustanove koja upravlja zaštićenim područjem prirode.

ističemo...

Usluge (samo) tehničke organizacije i provedbe skupova i događanja koji uključuje usluge smještaja mogu pružati i ugostitelji u svom ugostiteljskom objektu, a druga pravna i fizička osoba kao organizator kongresa, događanja ili sličnog skupa, može organizirati prijevoz, smještaj i prehranu za sudionike ako se trošak njihova sudjelovanja plaća iz sredstava organizatora ili sponzorstava, donacija i slično, bez naplate kotizacije ili bilo kakvih drugih naknada za sudjelovanje od sudionika (sudionik skupa ne može snositi troškove svog sudjelovanja kroz osobno sponzorstvo, donaciju i sl.).

Ugostitelj ili drugi organizator samostalno mogu organizirati skupove ili druga događanja samo uz ispunjavanje prethodno navedeni uvjeta. Ako bi ugostitelj osim pružanja tehničkih usluga vezanih za organizaciju skupa, pružao neku drugu uslugu u turizmu (npr. za sudionike skupa organizirao izlet) ili bi drugi organizator (npr. udruga ili trgovačko društvo registrirano za djelatnost proizvodnje) od sudionika skupa tražio da plaćaju kotizaciju ili drugu naknadu za sudjelovanje (npr. za smještaj, prehranu, izlet) ili bi prihvatio osobnu donaciju sudionika skupa, tada bi se, u oba slučaja, radilo o neregistriranom pružanju turističkih usluga u kongresnom turizmu.

39 Nar. nov., br. 76/93., 29/97., 47/99., 35/08., 127/19. i 151/22.

40 Nar. nov., br. 80/13., 15/18., 14/19. i 127/19.

41 Nar. nov. br. 61/11. i 66/11.

6. Turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma

6.1. Koje aktivnosti obuhvaćaju turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma

Turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma su aktivnosti na kopnu, vodi i zraku, na otvorenom ili neuređenom prirodnom okruženju ili u posebno uređenim i opremljenim mjestima, koje, zbog svoje specifičnosti predstavljaju rizik od ozljeda i njihovih posljedica za korisnike. Popis usluga koje se smatraju turističkim uslugama pustolovnog i aktivnog turizma utvrđuje Hrvatska gospodarska komora (u nastavku: HGK) u okviru Zajednice pustolovnog turizma i objavljuje ga na svojim mrežnim stranicama⁴² te na stranici Ministarstva.⁴³ Prema tom popisu, turističke usluge pustolovnog i aktivnog turizma su: kanuing (*canoeing*); špiljarenje (*caving*); penjanje (sportskih smjerova, višedušinaca i *deep water solo*: penjanje iznad mora); biciklizam; planinarenje (*walking, hiking, trekking, ferrata*); jahanje; kajak po rijekama; kajak po moru; veslanje na dasci (*stand up paddling*); rafting i *INLineRaft*; kanjoning (*canyoning*); *Zip-line*; aktivnosti u okviru adrenalinskih parkova; *paragliding/parasailing*; *kitesurfing*; *bungee jumping*; usluge koje se pružaju na motoriziranim vozilima -*quad, buggy*, terenska vozila, *motocross* vođene i organizirane ture⁴⁴ i sl. Popis aktivnosti koje se smatraju turističkim uslugama aktivnog i pustolovnog turizma može se nadopunjavati.

Kada je riječ o pružanju usluge *zip-line* aktivnosti, dodajemo da su uvjeti za izgradnju *zip-line* u nadležnosti javnopravnog tijela nadležnog za poslove prostornog uređenja i graditeljstva, ako se radi o građevini u smislu Zakonom o gradnji.⁴⁵ Prema mišljenju Ministarstva, usluga organizacije paintballa sama po sebi ne smatra se turističkom uslugom aktivnog i pustolovnog turizma budući da nije navedena u popisu aktivnosti objavljenog na mrežnoj stranici HGK nego je to usluga iznajmljivanja opreme za sport i rekreaciju turistima iz čl. 93. Zakona, pri čemu je pružatelj ovih usluga sukladno st. 3. tog članka, dužan osigurati korisnike usluge od posljedice nesretnog slučaja. Međutim, ako bi se paintball pružao u okviru adrenalinskih parkova, a koja se usluga smatra turističkom uslugom aktivnog i pustolovnog turizma, tada se pružatelj usluga mora pridržavati općih i posebnih uvjeta propisanih čl. 93. Zakona (kojim se propisuju uvjeti za pružanje turističkih usluga aktivnog i pustolovnog turizma).

6.2. Tko može pružati turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma

Turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma mogu pružati: trgovačka društva, zadruge i obrtnici registrirani za pružanje usluga aktivnog i pustolovnog turizma; javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode na svojem području kao i druge javne ustanove u okviru svoje djelatnosti i u skladu s aktom o osnivanju i

42 <https://www.hgk.hr/odjel-turizam/turisticke-usluge-aktivnog-i-pustolovnog-turizma-popis-aktivnosti>

43 www.mint.hr

44 Ako nije riječ o vođenim i organiziranim turama na navedenim motoriziranim vozilima, tada bi se radilo o najmu mopeda, motocikala, motornih tricikala i četverocikala te se takva usluga ne bi smatrala uslugom aktivnog i pustolovnog turizma (niti uslugom rent-a-car uslugom, budući se ova usluga odnosi isključivo na najam osobnih vozila) nego uslugom iznajmljivanja predmetnih motornih vozila. Navedeno se primjenjuje i na iznajmljivanje jet-ski (osobnih vozila na vodolazni pogon) s time da nadzor nad iznajmljivanjem takvih plovila i njihovom tehničkom ispravnnošću obavlja Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (lučke kapetanije).

45 Nar. nov., br. 153/13., 20/17., 39/19., 125/19. i 145/24.

statutom javne ustanove u okviru svoje osnovne djelatnosti u skladu s osnivačkim aktom i statutom javne ustanove; poljoprivrednici na poljoprivrednom gospodarstvu (u statusu trgovačkog društva, zadruge, udruge, ustanove i obrta ako su upisani u Upisnik poljoprivrednika), šumoposjednici u šumama kojih su vlasnici ili posjednici, lovoovlaštenici u svom lovištu, ovlaštenici za akvakulturu na ribouzgajalištu i ovlaštenici za ribolov na ribolovnim vodama; te fizičke osobe – građani koji ispunjavaju propisane uvjete za pojedinu aktivnost (npr. učitelji jahanja, sportski treneri, instruktori, gorski, planinski i speleološki vodiči).

6.3. Uvjeti za pružanje turističkih usluga aktivnog i pustolovnog turizma

Za pružanje turističkih usluga aktivnog i pustolovnog turizma posebno je ispuniti opće uvjete propisane čl. 93. st.1. Zakona i posebne uvjeta iz st.2. tog članka.

6.3.1. Osnovni uvjeti za pružanje turističkih usluga aktivnog i pustolovnog turizma

Pružatelj turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma obavezan je: odgovarajuću opremu za pružanje usluge, uz deklaraciju ovlaštenih proizvođača ili atestiranu prema važećim standardima, držati u ispravnom stanju; upotrebljavati opremu prema uputama proizvođača; prilikom nuđenja usluge navesti koju osobnu opremu za sigurnu realizaciju aktivnosti mora imati sam korisnik, a koju će u okviru cijene usluge osigurati pružatelj usluge; prije započinjanja pružanja usluge istaknutom informacijom u pisanom obliku i usmeno upoznati korisnika usluge s vrstama rizika provođenja usluge, načinom korištenja opreme te s procjenom rizika, planovima i procedurama otklanjanja opasnosti;⁴⁶ osigurati korisnika usluge od posljedica nesretnog slučaja i staviti mu na raspolaganje informaciju o uvjetima osiguranja sklopljenog s osiguravateljem u RH ili državi ugovornici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji; za pružanje usluge angažirati osobu koja ima odgovarajuće domaće ili strano uvjerenje odnosno certifikat kojim se utvrđuje sposobnost i razina vještine obavljanja aktivnosti koje se smatraju aktivnim i pustolovnim turizmom; te ispunjavati posebne uvjete za pojedine aktivnosti aktivnog ili pustolovnog turizma.

Stručno povjerenstvo pri HGK koje imenuje ministar turizma i sporta utvrđuje koje se uvjerenje odnosno certifikat smatra odgovarajućim za obavljanje određene aktivnosti.⁴⁷ Popis odgovarajućih uvjerenja odnosno certifikata i uvjeti za obavljanje pojedinih aktivnosti aktivnog ili pustolovnog turizma i organiziranje manifestacija koje uključuju takve aktivnosti objavljuje se na mrežnim stranicama HGK⁴⁸ i Ministarstva te se može nadopunjavati. U popis se upisuju se i odobrenja o izvođenju pojedinih programa stručnog obrazovanja aktivnog ili pustolovnog turizma, kao što su odobrenje za provođenje obuke gorskih ili planinskih vodiča i slično, koja su odobrila nadležna državna tijela odnosno institucije u RH ili drugoj državi.

46 Npr. Kod pružanja usluga raftinga i kanuinga, potrebno je prije početka pružanja usluge upozoriti korisnike na rizike od utapanja, gušenja, ozljeda uzrokovanih pokliznućem prilikom hodanja po sedrenim barijerama te na mogući rizik od povrede prilikom nekontroliranog, a kod pružanja usluga planinarenja (hiking, trekking) moguć je rizik da se korisnik izgubi, povrijedi prilikom pada s visine ili da se ozlijedi od pada kamena sa stijene.

47 Stručno povjerenstvo čini sedam članova, i to: dva na prijedlog HGK te po jedan član na prijedlog Hrvatske obrtničke komore, HGSS-a, tijela državne uprave nadležnog za sport, tijela državne uprave nadležnog za obrazovanje i Ministarstva turizma i sporta, a može po potrebi uključivati u svoj rad i nezavisne stručnjake za pojedine aktivnosti aktivnog i pustolovnog turizma.

48 <https://www.hgk.hr/documents/popis-potrebnih-uvjerenja-i-uvjeta-prema-popisu-aktivnosti5c0525a00de9f.pdf>

Primjerice, osoba koja obavlja vođenje aktivnosti *zip-line*, *kite surfing*, aktivnosti u okviru adrenalinskih parkova, *bungee jumping*, *kanuing* na unutarnjim vodama, rafting i *InLineRaft*, jahanje mora imati uvjerenje ili drugi odgovarajući dokument Hrvatske gorske službe spašavanja (u nastavku: HGSS) ili HGK o položenom tečaju za pružanje te usluge te ispunjavati posebne uvjete glede sigurnosti opreme i konstrukcije *zip-line* te redovito održavanje. U skladu s Pravilnikom o školovanju u Hrvatskom planinarskom savezu (u nastavku: HPS) gorski i planinarski vodiči moraju završiti program tečaja za vodiče određenog standarda⁴⁹ te moraju biti licencirani sukladno Postupku licenciranja vodiča kojeg je donijela Komisija za vodiče HPS-a 20.11.2022, speleološki vodiči za pružanje usluge špiljarenja moraju završiti program speleološke škole, a voditelji planinarskog skijanja mora imati instruktorsku licencu HPS-a. Biciklistički vodiči (bike-vodič) moraju biti licencirani u skladu s Pravilnikom o licenciranju kojeg je donio Izvršni odbor Hrvatskog biciklističkog saveza (u nastavku: HBS), a koju izdaje taj Savez (u tu svrhu mora imati potvrdu o uspješno završenom tečaju za bike-vodiča koji je verificiran od strane HBS-a). Osobe koje pružaju usluge kajaka po moru i veslanja na dasci moraju imati položen ispit za voditelja brodice A, B i C kategorije. Za pružanje usluga *paragliding/parasailing* potrebno je imati valjanu dozvolu, ovlaštenje ili drugi jednakovrijedan dokument Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo (preduvjet za izdavanje iste je stručna osposobljenost za određenu aktivnost i zdravstvena sposobnost) sukladno Zakonu o zračnom prometu.⁵⁰

Iako je kao zakonski zahtjev dovoljan jedan od navedenih certifikata/uvjerenja sadržanih u popisu, HGK preporuča se da svi voditelji i organizatori turističkih usluga aktivnog i pustolovnog turizma završe edukacije koje pružaju minimum znanja i vještina koje moraju posjedovati u pogledu sigurnog vođenja grupe, prevencije, meteorologije, kartografije, orijentacije, uočavanja opasnosti u prirodi, upravljanja rizicima i procjene situacije, organizacije akcija zbrinjavanja i spašavanja, te pružanja pomoći (u tipu HGSS i HGK edukacije), a potom da svoje edukacijom stečeno znanje i praktično iskustvo nadograde u tehničkom smislu sa odgovarajućim uvjerenjima/certifikatima specifičnim za pojedinu aktivnost u izvedbi ovlaštenih domaćih i stranih organizacija, udruga, komora, saveza. Preporuča se i da pružatelji usluga kontinuirano provode proces internih edukacija iskusnijih djelatnika prema manje iskusnim u cilju transfera znanja, kao i uspostavljanje internih standarda koji se odnose na specifičnu uslugu koju organizator pruža i lokacije na kojima se izvode.

6.3.2. Posebni uvjeti za obavljanje pojedinih aktivnosti

Za obavljanje pojedine aktivnosti aktivnog ili pustolovnog turizma, kao i za organizaciju manifestacija koje uključuju takve aktivnosti utvrđuju se posebni uvjeti. Posebni uvjeti mogu se odnositi na opseg i razinu osposobljenosti osoba koje pružaju usluge, sredstva komunikacije, opremu, pribor za prvu pomoć, nazočnost hitne medicinske pomoći ovisno o broju sudionika, nazočnost nadležne službe spašavanja ovisno o procjeni rizika i slično.

Stručno povjerenstvo HGK-a utvrđuje posebne uvjete za obavljanje pojedine aktivnosti aktivnog ili pustolovnog turizma i za organizaciju manifestacija koje uključuju takve aktivnosti.

49 A standard (tečaj za vodiče na ljetno planinarenje), B standard (tečaj za vodiče na zimsko planinarenje), C standard (tečaj za vodiče na sportsko penjanje), D standard (tečaj za vodiča na stijensko penjanje), E standard (tečaj za vodiča na ledeno penjanje), F standard (tečaj za vodiča na alpinizam), i G standard (tečaj za vodiča na planinsko skijanje).

50 Nar. nov., br. 69/09., 84/11., 54/13., 127/13. i 92/14.

Za aktivnosti aktivnog i pustolovnog turizma koje se provode u planinama i na nepristupačnim prostorima organizator i/ili osobe koje ih izvode dužni su izraditi procjenu rizika, planove i procedure otklanjanja opasnosti za svaku vrstu aktivnosti i lokaciju na kojoj se usluga pruža.

Dodajemo da je odredbama Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja⁵¹ propisano da organizatori sportskih, turističkih aktivnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima dužni su HGSS-u najaviti mjesto održavanja aktivnosti najmanje osam dana prije početka, savjetovati se u svezi sa sigurnosnim mjerama te sukladno zajedničkoj procjeni opasnosti osigurati nazočnost pripadnika HGSS-a, a davatelji usluga smještaja dužni su na zahtjev HGSS-a spašavanja na vidljivim mjestima u svojim objektima dopustiti postavljanje upozorenja i drugih informacija u svezi sigurnosti osoba tijekom njihovih aktivnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima. Istim je Zakonom propisano da su sudionici sportskih, turističkih i drugih aktivnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima obvezni pridržavati se sigurnosnih upozorenja i uputa Hrvatske HGSS-a, kao i pravila ponašanja u sportsko-turističkim objektima i prostorima, na skijaškim stazama, planinskim i drugim nepristupačnim područjima tako da ne ugrožavaju vlastiti život te život, zdravlje i materijalna sredstva drugih osoba, te da organizatori i sudionici navedenih aktivnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima HGSS-u plaćaju troškove spasilačkih aktivnosti, osim troškova koji se plaćaju iz obaveznoga zdravstvenog osiguranja, ako je do akcije spašavanja došlo zbog nesreće prouzročene namjerno ili krajnjom nepažnjom.

6.4. Mogućnost odbijanja pružanja usluga aktivnog i pustolovnog turizma

Pružatelj usluga može odbiti pružiti uslugu aktivnog i pustolovnog turizma maloljetniku, kao i drugim osobama za koje je procjenom rizika utvrdi da bi izvođenje aktivnosti za te osobe bilo rizično, ili ako korisnik nema odgovarajuću opremu koju je sukladno prethodnoj obavijesti pružatelja usluga bio dužan sam osigurati.

7. Turističke usluge na poljoprivrednom gospodarstvu, uzgajalištu vodenih organizama, ribolovnom turizmu, lovištu, i u šumi šumoposjednika

7.1. Općenito o aktivnostima u okviru turističkih usluga na poljoprivrednom gospodarstvu, uzgajalištu vodenih organizama, ribolovnom turizmu, lovištu i u šumi šumoposjednika

Turističke usluge radi odmora i rekreacije turista koje se mogu pružati na poljoprivrednom gospodarstvu, uzgajalištu vodenih organizama, ribolovnim vodama, lovištu i u šumi šumoposjednika upisanih u upisnik u skladu s propisima iz poljoprivrede, akvakulture, ribarstva odnosno šumarstva, obuhvaćaju poljoprivredne, šumarske, ribarske, edukativne i slične aktivnosti. Na poljoprivrednom gospodarstvu mogu se pružati i turističke usluge iz čl. 94. st. 3. i 4. Zakona (organiziranja izleta i turističkog transfera za goste u smještaju, do najviše 50 turista istodobno).

Uvjeti za obavljanje poljoprivredne djelatnosti poljoprivrednika na poljoprivrednim gospodarstvima u statusu trgovačkog društva, zadruge, udruga i drugih neprofitnih pravnih osoba propisani su Za-

konom o poljoprivredi,⁵² a obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, Zakonom o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu⁵³ i njihovim provedbenim pravilnicima. Uvjeti za obavljanje djelatnosti uzgoja vodenih organizama odnosno akvakulture propisani su Zakonom o akvakulturi,⁵⁴ a za obavljanje ribolovnog turizma, Zakonom o morskom ribarstvu⁵⁵ i Zakonom o slatkovodnom ribarstvu⁵⁶ i njihovim provedbenim pravilnicima. Način i uvjeti obavljanja lova i lovnog turizma propisani su Zakonom o lovstvu,⁵⁷ a pružanje turističkih usluga u šumama šumoposjednika, Zakonom o šumama⁵⁸ i podzakonskim pravilnicima.

7.1.1. Aktivnosti u okviru turističkih usluga na poljoprivrednom gospodarstvu

Poljoprivredno gospodarstvo (u nastavku: PG) čine sve proizvodne jedinice na kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost i kojima upravlja poljoprivrednik uz uvjet upisa svog poljoprivrednog gospodarstva u statusu trgovačkog društva, zadruge, udruge ili druge neprofitne pravne osobe, obrta u Upisnik poljoprivrednika, kao i sve proizvodne jedinice na kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost kojima upravlja poljoprivrednik fizička osoba u organizacijskom obliku obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva (u nastavku: OPG) uz uvjet upisa tog gospodarstva u Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. OPG je organizacijski oblik gospodarskog subjekta poljoprivrednika fizičke osobe koji radi stvaranja dohotka samostalno i trajno obavlja djelatnost poljoprivrede i s njom povezane dopunske djelatnosti, a temelji se na korištenju vlastitih i/ili unajmljenih proizvodnih resursa te na radu, znanju i vještinama članova obitelji. Dopunske djelatnosti na OPG-u su proizvodne i uslužne djelatnosti (između kojih i dopunska djelatnost pružanja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu na OPG-u) povezane s poljoprivredom, a koje omogućuju bolje korištenje proizvodnih kapaciteta te bolje korištenje znanja, vještina i rada članova OPG-a. Pritom, registrirana dopunska djelatnost pružanja ugostiteljskih i turističkih usluga na OPG-u, može se obavljati samo u objektima registriranim/evidentiranim u skladu s propisima kojima se uređuju uvjeti za pružanje tih djelatnosti.⁵⁹

Aktivnosti koje se pružaju u okviru turističkih usluga na poljoprivrednom gospodarstvu obuhvaćaju naročito: omogućavanje sudjelovanja u poljoprivrednim aktivnostima kao što su: berba voća i povrća, ubiranje ljetine i slično; vožnja kočijom, biciklom, jahanje, pješačenje i slične aktivnosti; iznajmljivanje prostora, sredstava, pribora i opreme za pojedinu aktivnost; iznajmljivanje prostora za izlet i piknik; provođenje programa kreativnih i edukativnih radionica vezanih za poljoprivredu, tradicijske obrte i slično; prezentacija poljoprivrednog gospodarstva te kulturnih vrijednosti u okolini poljoprivrednog gospodarstva; posjet etnozbičkama i slično, te pružanje usluga aktivnog i pustolovnog turizma.

Za najviše do 50 gostiju istodobno koji na OPG-u u (okviru upisane dopunske djelatnosti pružanja ugostiteljskih usluga) koriste usluge smještaja u nekoj od vrsta objekata na OPG-u (soba, apartman, ruralna kuća za odmor, kamp i objekt za robinzonski smještaj) mogu se (bez angažiranja turističke agencije) pružati usluge izleta i turističkog

52 Nar. nov., br. 118/18., 42/20., 127/20.-Odl. Ust. s., 52/21., 152/22. i 152/24.

53 Nar. nov., br. 29/18., 32/19. i 18/23.

54 Nar. nov., br. 130/17., 111/18., 144/20. i 30/23.

55 Nar. nov. br. 62/17., 130/17., 14/19., 30/23. i 14/24.

56 Nar. nov., br. 63/19.

57 Nar. nov., br. 99/18., 32/19. i 32/20.

58 Nar. nov., br. 68/18., 115/18., 89/19., 32/20., 145/20., 101/23. i 36/24.

59 Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti – u odnosu na pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u i Zakon o pružanju usluga u turizmu – u odnosu na pružanje turističkih usluga na OPG-u.

transfera, uz ispunjavanje uvjeta propisanih za turističku agenciju iz članka 23. (glede prijevoza putnika i prijevoznih sredstava kojima se obavlja prijevoz putnika u sklopu izleta i turističkog transfera) i 24. (glede korištenja voditelja putovanja za svaku grupu od 15 do 75 izletnika te korištenje licenciranog turističkog vodiča) ovoga Zakona.

7.1.2. Aktivnosti u okviru turističkih usluga na uzgajalištu vodenih organizama

Akvakultura podrazumijeva uzgoj ili kultivaciju vodenih organizama korištenjem tehnika osmišljenih da povećaju proizvodnju navedenih organizama preko prirodnog kapaciteta okoliša, gdje organizmi ostaju u vlasništvu fizičke ili pravne osobe tijekom faze uzgoja i proizvodnje, uključujući i fazu izlov, a može se obavljati na moru (morska akvakultura) i u vodama u unutrašnjosti (sklatkovodna akvakultura), uključujući i akvakulturu na OPG-u.

Aktivnosti koje se pružaju u okviru turističkih usluga na uzgajalištu vodenih organizama obuhvaćaju naročito omogućavanje sudjelovanja u aktivnostima akvakulture kao što su: hranidba vodenih organizama, čišćenje uzgojnih instalacija, izlov vodenih organizama, prezentacija uzgoja vodenih organizama i slično; iznajmljivanje prostora, sredstava, pribora i opreme za akvakulturu kao i prostora za izlet i piknik; prezentacija uzgoja riba odnosno djelatnosti akvakulture; provođenje programa kreativnih i edukativnih radionica vezanih za akvakulturu; te pružanje usluga aktivnog i pustolovnog turizma.

7.1.3. Aktivnosti u okviru turističkih usluga ribolovnog turizma

Ribolovni turizam je gospodarski ribolov na moru u okviru pružanja usluga u turizmu, a smije se obavljati samo na temelju ovlaštenja za ribolovni turizam koje na zahtjev vlasnika plovila upisanog u povlasticu za obavljanje gospodarskog ribolova na moru odnosno gospodarski ribolov u slatkovodnom ribarstvu izdaje rješenjem Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Uprava ribarstva (u nastavku: Uprava ribarstva). Način i uvjeti izdavanja ovlaštenja za ribolovni turizam propisani su Pravilnikom o ovlaštenju za obavljanje ribolovnog turizma i registru o izdanim ovlaštenjima.⁶⁰ Za vrijeme obavljanja ribolovnog turizma na plovilu kojim se obavlja djelatnost ribolovnog turizma (ribarsko plovilo) mora se nalaziti ovlaštenje za obavljanje ribolovnog turizma.

Aktivnosti koje se pružaju u okviru turističkih usluga ribolovnog turizma obuhvaćaju naročito: ribolov na moru i na ribolovnim vodama u unutrašnjosti (potocima, rijekama, jezerima); prezentacija način ribolova; provođenje programa edukativnih i kreativnih radionica vezanih za ribolovni turizam; vožnja čamcem; iznajmljivanje prostora, sredstava, pribora i opreme za ribolov; iznajmljivanje prostora za izlet i piknik uz ribolovne vode; posjet akvarijima; te aktivnosti aktivnog i pustolovnog turizma. U ribolovnom turizmu dozvoljeno je turistima na plovilu prisustvovati svim oblicima ribolova sukladno uvjetima iz povlastice za obavljanje gospodarskog ribolova na moru, kao i obavljati rekreacijski ili sportski ribolov na temelju dozvola za rekreacijski odnosno sportski ribolov (iznimno, turisti na plovilu mogu obavljati rekreacijski ribolov i na temelju grupne dnevne ili višednevne dozvole za rekreacijski ribolov na moru koje se izdaje ovlašteniku za obavljanje ribolovnog turizma sukladno zakonu kojim se uređuje morsko ribarstvo odnosno zakonu kojim se uređuje slatkovodno ribarstvo.⁶¹

⁶⁰ Nar. nov., br. 59/11.

⁶¹ Pored Zakona o pružanju usluga u turizmu, uvjeti za obavljanje ribolovnog turizma na moru uređeni su Zakonom o morskom ribarstvu (Nar. nov., br. 62/17., 130/17., 14/19., 30/23. i 14/24.), a u slatkovodnom ribarstvu Zakonom o slatkovodnom ribarstvu (Nar. nov., br. 63/19.) i njihovim provedbenim pravilnicima.

Pritom, ribu i druge morske organizme koji su ulovljeni u gospodarskom ribolovu u sklopu ribolovnog turizma dozvoljeno je stavljati u prodaju sukladno posebnom propisu o uvjetima prve prodaje.

7.1.4. Aktivnosti u okviru turističkih usluga u lovištima

Lovište je određena površina zemljišta koja je zaokružena prirodna cjelina u kojoj postoje ekološki i drugi uvjeti za uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova. Lovišta se mogu ustanoviti kao otvorena i ograđena lovišta te kao uzgajalište divljači.

Aktivnosti koje se pružaju u okviru turističkih usluga u lovištima odnosno lovnom turizmu, obuhvaćaju naročito: lov te prezentacija lovišta i načina lova; provođenje programa kreativnih i edukativnih radionica vezanih za lovi i lovišta; iznajmljivanje prostora, sredstava, pribora i opreme za lovni turizam; iznajmljivanje prostora u lovištu za izlet i piknik; vožnja kočijom, biciklom, jahanje, pješčenje i slične aktivnosti; posjet muzejima s tematikom lovišta; te aktivnosti aktivnog i pustolovnog turizma. Lov divljači obuhvaća traženje, dočekivanje, motrenje radi odstrela ili hvatanja divljači, vabljenje, praćenje, odstrel ili hvatanje divljači, skupljanje uginule divljači i njezinih dijelova (rogovlja, koža i dr.) i skupljanje jaja pimate divljači.

7.1.5. Aktivnosti u okviru turističkih usluga u šumi šumoposjednika

Šumom se smatra zemljište koje je suvislo obraslo šumskim drvećem i/ili njegovim grmolikim oblicima, grmljem i prizemnim raščem na površini od 0,1 ha i većoj, gdje se trajno proizvode šumski proizvodi i ostvaruju općekorisne funkcije, a između biocenoze i staništa vladaju uravnoteženi odnosi.⁶²

Aktivnosti koje se pružaju u okviru turističkih usluga u šumama šumoposjednika obuhvaćaju naročito: prezentaciju šuma te prirodnih vrijednosti u okviru njih; provođenje edukativnih i kreativnih radionica vezanih za šumarstvo i slično; vožnja kočijom, biciklom, pješčenje, jahanje i slične aktivnosti; iznajmljivanje prostora, sredstava, pribora i opreme za pojedinu aktivnosti kao i prostora za izlet i piknik; posjet muzejima vezanih za šume i šumarstvo i slično; te aktivnosti aktivnog i pustolovnog turizma.

7.2. Pružanje turističkih usluga aktivnog i pustolovnog turizma

Na poljoprivrednom gospodarstvu, uzgajalištu vodenih organizama, lovištu, u šumi šumoposjednika i u sklopu ribolovnog turizma mogu se pružati turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma. Navedene usluge mogu se pružati samo pod uvjetima propisanim čl. 93. st. 1. Zakona koje se odnose na opće i posebne uvjete koje moraju ispunjavati pružatelji turističkih usluga u pustolovnom i aktivnom turizmu (da imaju odgovarajuće certifikate za obavljanje određenih aktivnosti, da drži u ispravnom stanju uz deklaraciju ovlaštenih proizvođača ili atestiranu odgovarajuću opremu za pružanje usluga te istu upotrebljavaju prema uputama proizvođača, prije pružanja usluga istaknutom informacijom u pisanom obliku i usmeno navedu korisniku usluge koju osobnu opremu mora imati sam korisnik te ga upozore na način korištenja opreme i vrstama rizika, da osiguraju korisnike usluga od posljedice nesretnog slučaja, da ne pružaju uslugu

⁶² Šumom se smatraju i: šume u zaštićenim područjima prema posebnom propisu; šumski sjemenski objekti tipa sjemenski izvor (ako je sastavni dio šumskog kompleksa) i sjemenska sastojina; spomenici parkovne arhitekture nastali iz prirodnih šuma; zaštitni pojasevi drveća površine od 0,1 ha i veće i širine od 20 m i veće; šumske prosjeke širine do 5 m; šumske prometnice i svijetle pruge uz prometnicu širine do 5 m; trase vodovoda, odvodnje otpadnih voda (kanalizacije), naftovoda, plinovoda te električnih i ostalih vodova širine do 5 m unutar šumskih kompleksa.

maloljetnom korisniku i osobi za koju procjenom rizika utvrde da bi aktivnost za nju bila rizična)

7.3. Pružatelji turističkih usluga na poljoprivrednom gospodarstvu, uzgajalištu vodenih organizama, ribolovnom turizmu, lovištima i u šumama šumoposjednika

Turističke usluge mogu pružati: a) na poljoprivrednom gospodarstvu – poljoprivrednik trgovačko društvo, zadruga ili obrtnik registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti te udruga, ustanova i druga neprofitna pravna osoba ako u odredbama osnivačkog akta ima upisanu djelatnost poljoprivrede; i b) na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (OPG-u) – poljoprivrednik fizička osoba,⁶³ upisana u Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva u skladu s odredbama Pravilnika o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava⁶⁴ uz uvjet da je u tom Upisniku pružanje usluga u turizmu upisana kao dopunska djelatnost na OPG-u. (Upis u Upisnik OPG-a obavlja se pri mjesno nadležnoj podružnici Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju).

Turističke usluge na uzgajalištu vodenih organizama može obavljati trgovačko društvo, zadruga ili obrtnik registrirani za djelatnost akvakulture i koji su ishodili dozvolu za uzgoj riba i drugih morskih organizama na pomorskom dobru (morska akvakultura) odnosno za uzgoj riba i drugih vodenih organizama na kopnu uz korištenje kopnenih voda (slatkovodna akvakultura), kao i fizička osoba koja je nositelj ili član OPG-a u okviru registrirane dopunske djelatnosti na OPG-u ako je ishodio odobrenje za obavljanje djelatnosti akvakulture (dozvolu odnosno odobrenje za akvakulturu izdaje Uprava ribarstva).

Turističke usluge u ribolovnom turizmu smije obavljati trgovačko društvo, zadruga ili obrtnik registrirani za djelatnost gospodarskog ribolova na moru (ili u ribolovnim vodama na kopnu) koji su ovlaštenici povlastice za obavljanje gospodarskog ribolova na moru ili unutarnjim vodama (povlasticu izdaje Uprava ribarstva) te imaju ovlaštenje za obavljanje ribolovnog turizma (isto, na zahtjev ovlaštenika za gospodarski ribolov izdaje Uprava ribarstva), kao i ribičke udruge sukladno odredbama svog statuta i propisa kojima se uređuje ribolovne aktivnosti.

Turističke usluge u lovištu može obavljati ovlaštenik prava lova (lovoovlaštenik), pod kojim se smatra pravna osoba (trgovačko društvo, zadruga) ili obrtnik registrirani za obavljanje djelatnosti lova odnosno lovnog turizma, te lovačke udruge sukladno odredbama svog statuta, koje su stekle pravo lova (ovlast da se na određenoj površini zemljišta provode radnje uzgoja, zaštite, lova i korištenja divljači i njezinih dijelova) sukladno Zakonu o lovu, s time da divljač smiju loviti samo lovci (domaćih lovačkih udruga ili strani lovci kao turisti) koji za vrijeme lova, uza se imaju važeću lovačku iskaznicu u prethodno pisano dopuštenje lovoovlaštenika.

Turističke usluge u šumama šumoposjednika može pružati privatni šumoposjednik pod kojim se smatra svaka pravna ili fizička osoba koja kao vlasnik i/ili posjednik gospodari šumom i/ili šumskim zemljištem na temelju pravnog posla (trgovačko društvo, zadruga ili obrtnik ili fizička osoba – građanin sam ili u sklopu Obiteljskog

63 Poljoprivrednik fizička osoba koja zbog samostalnog obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede ima ekonomsku veličinu gospodarstva veću od iznosa od 3000,00 eura ili koja je po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti poljoprivrede obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit u skladu s propisima iz područja oporezivanja, ako odabere organizacijski oblik OPG-a, mora se upisati u Upisnik OPG-ova u skladu s odredbama Zakona o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu.

64 Nar. nov., br. 80/23.

šumoposjedničkog gospodarstva) upisan u Upisnik privatnih šumoposjednika (upis obavlja Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije).

8. Usluge iznajmljivanja vozila (rent-a-car)

8.1. Pojam i pružatelji usluge iznajmljivanja vozila (rent-a-car)

Rent-a-car je usluga iznajmljivanja osobnih vozila bez vozača koje pružaju pravne osobe (trgovačka društva i zadruge) i fizičke osobe obrtnici registrirani za pružanje te usluge, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i posebnim propisima kojima se uređuje sigurnost prometa na cestama.⁶⁵ Bitno je istaknuti da je riječ o turističkoj usluzi iznajmljivanja vozila (rent-a-car) samo ako se osobno vozilo iznajmljuje bez vozača, jer u protivnom, ako bi usluga iznajmljivanja uključivala i uslugu vozača, tada bi bila riječ o usluzi taxi prijevoza.

ističemo...

Pružatelj rent-a-car usluga dužan je prije pružanja početka usluga dostaviti Ministarstvu turizma i sporta obavijest o početku pružanja usluga koji sadrži podatke o tvrtki i sjedištu, osobnom identifikacijskom broju (OIB-u), adresi svakog prostora u kojem se pružaju usluge te svaku promjenu navedenih podataka prijaviti u roku od 8 dana od nastale promjene, a radi upisa pružatelja usluga i svakog prostora u kojem se te usluge pružaju u Središnji registar odnosno Upisnik iznajmljivanja vozila (rent-a-car) koje vodi isto Ministarstvo.

Podnošenje zahtjeva za prijavu i registraciju obavljanja djelatnosti iznajmljivanja vozila (rent-a-car) odnosno obavijest o upisu pružatelja tih usluga može se podnijeti putem e-obrasca „Obavijest o upisu usluge iznajmljivanja vozila“ dostupnom za popunjavanje i slanje na mrežnoj stranici Ministarstva⁶⁶ ili putem usluge eTurizam-TuStart kojem se može pristupiti prijavom putem sustava NIAS (e-Građani).⁶⁷

8.2. Obveze pružatelja rent—car—usluga

Pružatelj rent-a-car usluge dužan je: imati registriranu djelatnost najma vozila (rent-a-car); sva vozila registrirati i osigurati sukladno posebnim propisima kojima se regulira registracija i osiguranje, uključujući osiguranje vozača i putnika od posljedica nesretnog slučaja prilikom iznajmljivanja vozila bez vozača,⁶⁸ imati najmanje jedan poslovni prostor koji može biti: poslovnicu uređena za prijam putnika, kiosk u kojem se ili iz kojeg se pružaju usluge ili poslovni prostor iz kojeg se pružaju usluge (šalter) odnosno pult ako se isti nalaze u objektima namijenjenim trgovačkim aktivnostima, u hotelima, u

65 Zakon o sigurnosti prometa na cestama (Nar. nov., br. 67/08., 48/10.-Odl.Ust.s., 74/11., 80/13., 158/13.-Odl.Ust.s., 92/14., 64/15., 108/17. 70/19., 42/20. 52/22., 114/22., 133/23. i 145/24.) i provedbeni pravilnici.

66 <https://appl.mint.hr/upisnik-iznajmljivanja-vozila/obrazac-obavijest-o-upisu-usluge-iznajmljivanja-vozila/20>

67 Za prijavu portalu eTurizam (<https://gov.hr/hr/katalog-usluga/10?katalog=1&podrucje=47>) može se pristupiti prijavom putem sustava (NIAS (e-Građni) s time da je za prijavu u sustav potrebno imati minimalno značajnu ili visoku razinu NIAS vjerodajnice.

68 Zakon o obveznom osiguranju u prometu (Nar. nov., br. 151/05., 36/09., 75/09., 76/13., 152/14. i 155/23.) i njegovi provedbeni pravilnici.

sajamskim prostorijama, na kolodvorima ili terminalima za javne usluge kopnenog, pomorskog ili zračnog prijevoza i slično; imati osigurana parkirališna mjesta za primopredaju vozila; sklopiti s putnikom ugovor o najmu vozila koji obvezno mora sadržavati podatke o pružatelju usluge i korisniku usluge (ime i prezime, datum rođenja i broj identifikacijske isprave), iznajmljenom vozilu (regstarska oznaka vozila), predviđenom trajanju najma te voditi evidenciju o sklopljenim ugovorima i podacima putem sustava Središnjeg registra Ministarstva (TuRegistar):⁶⁹ upoznati putnika s općim uvjetima najma vozila te ih staviti na raspolaganje putniku u pisanom obliku na hrvatskom i/ili engleskom jeziku.

9. Usluge turističkog ronjenja

9.1. Pojam i usluge turističkog ronjenja

Ronjenje je svaki boravak osobe pod morskom površinom uvjetovan tehničkim mogućnostima ronilačke opreme za opskrbu sredstvom za disanje pod površinom (ronjenje s ronilačkom opremom). Turističko ronjenje je ronjenje namijenjeno turistima roniocima u svrhu rekreacije i razgledavanja podmorja, a obuhvaćaju slijedeće usluge: organizirano ronjenje; vođeno ronjenje; organiziranje probnih urona i tečajeva ronjenja; prijevoz turista ronioca na ronilačku lokaciju; prihvat, čuvanje i održavanje ronilačke opreme turista te iznajmljivanje ronilačke opreme (oprema za disanje pod vodom, ronilačko odijelo i sl.); punjenje posuda pod tlakom dišnim plinovima za potrebe turista; i druge sl. usluge za potrebe turista.

9.2. Pružatelji usluge turističkog ronjenja

Usluge turističkog ronjenja mogu pružati trgovačka društva, za druge i obrtnici registrirani za pružanje ove usluge te javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode – na svojem području, registrirane za obavljanje podvodnih aktivnosti

Usluge organiziranog ronjenja i vođenja ronjenja, mogu se povjeriti (samo) osobi koja je završila tečaj osposobljenosti za ronjenje (voditelj ronjenja), a ovisno o vrsti završenog tečaja ovisi kakva se usluga ronjenja može pružiti korisniku usluge.

9.3. Uvjeti za pružanje usluga turističkog ronjenja

Usluge turističkog ronjenja pružaju se skladu s Pravilnikom o obavljanju podvodnih aktivnosti.⁷⁰ Ovim se Pravilnikom utvrđuju uvjeti bavljenja podvodnim aktivnostima (ronjenja u svrhu razonode i sporta u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru RH). Prema tom Pravilniku, ronjenje može biti organizirano (obavlja se putem ronilačkog centra, ronilačke udruge ili druge pravne ili fizičke osobe registrirane za obavljanje podvodnih aktivnosti u RH i pod stalnim nadzorom ovlaštene stručne osobe tj. voditelja ronjenja te koje je upisano u Dnevnik ronjenja⁷¹) i individualno ronjenje (ronjenje

koje nije organizirano). Organizator ronjenja mora mora na mjestu ronjenja imati najmanje: osnovni pribor za pružanje prve pomoći i pribor za pružanje prve pomoći kisikom, sredstvo komuniciranja (VHF radijsku postaju ili GSM uređaj), istaknute telefonske brojeve rekompresijskih komora i službe trajanja i spašavanja na moru (DAN) u slučaju nezgode i hitnosti, program transportiranja unesrećenog i Dnevnik ronjenja. Organizirano ronjenje obavlja se pod uvjetom da organizator ronjenja prethodno ishodi koncesijsko odobrenje za obavljanje podvodnih aktivnosti (obuka ronilaca, organiziranje ronilačkih izleta i sl.), a individualno ronjenje, temeljem odobrenja za individualno ronjenje (izdaje mjesno nadležna lučka kapetanija). Ronilačkom opremom smatra se autonomna ronilačka oprema, vezana ronilačka oprema i tehnička pomagala za ronjenje.⁷² Područje ronjenja mora biti vidljivo obilježeno u skladu s čl. 4. predmetnog Pravilnika.⁷³ Za obilježavanje područja na kojem se obavlja organizirano ronjenje odgovoran je voditelj ronjenja, a za individualno ronjenje, osoba koja obavlja individualno ronjenje.

Na pružanje usluga organiziranog ronjenja, vođenja ronjenja, organiziranje probnih urona i tečajeva ronjenja te prijevoz turista ronioca na ronilačku lokaciju, primjenjuju se na odgovarajući način i odredbe čl. 93. Zakona kojima se propisuje uvjeti za pružanje turističkih usluga aktivnog i pustolovnog turizma (uvjeti glede uporabe i korištenja odgovarajuće opreme, obavještanje korisnika usluga o predvidim rizicima i opasnostima te otklanjanju istih, osiguranje korisnika usluga od posljedica nesretnog slučaja i dr.).

10. Zaključak

Turističke usluge u nautičkom turizmu, turističke usluge zdravstvenog turizma, turističke usluge u kongresnom turizmu, usluge aktivnog i pustolovnog turizma, turističke usluge ribolovnog turizma, turističke usluge na poljoprivrednom gospodarstvu, uzgajalištu vodenih organizama, lovištu i u šumu šumposjednika, usluge iznajmljivanja vozila (rent-a-car) i usluge u turističkom ronjenju su usluge u posebnim oblicima turizma koje imaju značajnu ulogu u turističkoj ponudi naše zemlje. Turističke usluge u posebnim oblicima turizma pružaju se uz uvjete i na način propisan odredbama Zakona o pružanju usluga u turizmu i posebnim zakonima odnosno pravilnicima ako su za pojedinu od tih usluga propisani.

o ronjenju (datum i sat ronjenja, mjesto ronjenja, vrsta ronjenja, planirano trajanje ronjenja i maksimalna dubina ronjenja), podatke o učesnicima ronjenja (ime i prezime, broj ronilačke iskaznice, državljanstvo i kvalifikacija), plan ronjenja i skica akvatorija ronjenja, podatke o svakom ronilačkom udesu koji se dogodi tijekom ronjenja.

72 Autonomnom ronilačkom opremom, smatra se komplet spremnika sa stlačenim kisikom ili zrakom ili drugom smjesom plinova za disanje, uređaja za disanje pod površinom, koju ronilac nosi sa sobom te kompenzator plovnosti i ronilački mjerni instrumenti. Vezanom ronilačkom opremom smatra se ronilačka oprema kod koje je dobava smjese za disanje s površine, te je ronilac s površinom povezan cijevima i kablom. Tehničkim pomagalima za ronjenje smatraju se sve ostale naprave koje služe za kretanje ili boravak pod morem s ljudskom posadom.

73 Obilježavanje se obavlja postavljanjem plutače u sredini područja ronjenja, narančaste ili crvene boje, promjera najmanje 30 centimetara ili ronilačkom zastavicom (narančasti pravokutnik s bijelom dijagonalnom crtom ili pomorska zastavica slova "A" Međunarodnog signalnog kodeksa ili visoko istaknutom ronilačkom zastavom na plovilu sa kojeg se obavlja ronjenje). Noću plutača mora imati svjetiljku–bljeskalicu, 'ute ili bijele boje, vidljivu na udaljenosti od najmanje 300 metara.

69 TuRegistar jedinstven je elektronički sustav koji pruža javnu i transparentnu sliku građanima o turističkim objektima, turističkim zajednicama, turističkim sadržajima te osobama, tvrtkama i institucijama povezanim s turističkom djelatnosti (ugostiteljskim objektima, objektima u domaćinstvu, objektima na OPG-u, turističkim agencijama, plovnim objektima NT, lukama NT i drugim objektima za pružanje usluge veza i smještaja plovnih objekata, pružateljima usluga iznajmljivanja vozila i dr.) s mogućnosti razmjene upisanih podataka s drugim relevantnim inspekcijskim i upravnim tijelima. Više informacija o TuRegistru na mrežnoj stranici (<https://mints.gov.hr/eTurizam/sredisnji-registar-za-ugostiteljsku-djelatnost-i-usluge-u-turizmu-turegistar/21660>)

70 Nar. nov., br. 47/99., 23/03., 28/03., 52/03., 58/03. i 96/10.

71 Dnevnik ronjenja izdaje organizator ronjenja za svakog voditelja ronjenja, a objerava mjesno nadležna lučka kapetanija odnosno njena ispostava. Dnevnik ronjenja sadržava podatke o: organizatoru ronjenja, voditelju ronjenja, podatke